

بسم الله الرحمن الرحيم

موضوع تحقیق: جایگاه تحقیق و پژوهش در اسلام و قرآن

محقق: محمدمهدی مولائی

نام معلم: خانم بهرامی

کلاس چهارم ۲

دبستان غیر انتفاعی پسرانه سما

تاریخ پژوهش: ۹۹/۱۰/۵

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فهرست مطالب

مشخصات ۱

مقدمه ۴

جایگاه تحقیق در قرآن ۴

ارزش علم در قرآن ۴

جایگاه علم و پژوهش از نظر پیامبر (ص) ۵

نتیجه گیری ۵

منابع ۶

در آغاز دین اسلام در غار حرا آنچه خداوند به رسولش امر فرمود، خواندن بود. جبرئیل، بر پیامبر (ص) نازل شد و پس از بسم الله که شروع هر چیزی است فرمود (اِقرأ) یعنی بخوان و خوانش مبنا و اساس هر پژوهشی است .

بیان مساله:

جایگاه تحقیق در قرآن:

اساساً در قرآن کریم حتی پذیرش دین بدون تحقیق و پژوهش مورد قبول خداوند نیست. در قرآن کسانی را که دینی را پذیرفته اند صرفاً به علت این که دین پدران و اجداد ایشان بوده است به شدت مورد سرزنش قرار میدهد و آنان را کورانی می داند که از دین واقعیت عاجز هستند و دعوت آنان به سوی حق و حقیقت را همچون بانگ بر چهار پایان می داند. (سوره مبارکه بقره آیات شریفه ۱۷۰ و ۱۷۱).

دلیل دیگری که در قرآن کریم آن را دلیل بر ضرورت پژوهش معرفی می نماید، نیاز به پرهیز از ظن و گمان است <<.ایه شریفه ۳۶ سوره مبارکه اسراء آمده است >>:ولا

تقف ما لیس لك به علم ان السمع و البصر و الفؤاد كل اولئک كان عنه مسؤولا >>

یعنی از چیزی که به آن علم نداری [بلکه برگرفته از شنیده ها، ساده نگری ها ،

خیالات و اوهام است] پیروی مکن؛ زیرا گوش و چشم و دل [که ابزار شناخت علم

واقعی اند] مورد باز خواست اند.

آیات قرآن مملو از تشویق انسان به تدبر و تفکر است. در قرآن اولین عنصر در پژوهش تفکر است. بارها در قرآن کریم انسان به صورت مستقیم و غیر مستقیم به تفکر دعوت شده است. برای مثال آیات ۱۹۰ و ۱۹۱ سوره ی آل عمران را ببینید <<: یقیناً در آفرینش آسمان ها و زمین، و رفت و آمد شب و روز نشانه هایی برای خرد مندان است* آنان که همواره خدا را ایستاده و نشسته و به پهلو آرمیده یاد می کنند و پیوسته در آفرینش آسمان ها و زمین می اندیشند >>. احادیث و روایات بسیار زیادی نیز از پیامبر (ص) در خصوص احتیاط به آموختنی علم، ارزش والای دانش و دانشمند و همچنین تحقیق و پژوهش نقل شده است.

نتیجه گیری:

پیامبر اسلام فرموده اند علما وارثان انبیاء هستند و یا اینکه طلب علم بر هر مسلمانی واجب است و یا اینکه حضرت فرموده اند: علم را بجوئید گر چه در چین باشد .

منابع

[۱۲/۲۵، ۱۸:۳۶] مهدی: منبع: گفته گویی با حجت الاسلام علیرضا بشیری

محقق و نویسنده.